Lausunto

25.4.2017

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta
Mmv@eduskunta.fi

Lausuntopyyntö 11.4.2017, Valtioneuvoston selonteko ruokapolitiikasta: Ruoka2030 Suomi-ruokaa meille ja maailmalle

RUOKAHÄVIKKI VÄHENEE VAPAAEHTOISIN TOIMIN

Kesko Oyj kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta. Ruokapoliittinen selonteko on luonteva jatkumo Suomessa pitkään tehdylle ruokapoliittiselle työlle. On hyvä, että selonteossa kannustetaan ruokaketjun osapuolia tiivistämään yhteistyötä. Lausunto keskittyy pyydetysti koskemaan ainoastaan ruokahävikkiä.

Keskeiset huomiot:

- **Ruoan arvostusta** tulee kyetä lisäämään, jotta koko elintarvikeketjun hävikki saadaan pienemään.
- **Kaupoissa syntyy alle viidesosa koko elintarvikeketjun ruokahävikistä.** Tämän vähentäminen on myös kaupan oma etu ja tavoite. K-ryhmä toimii päämäärätietoisesti ruokahävikin minimoimiseksi.
- K-ryhmä on valmis **sitoutumaan koko elintarvikeketjua tarkasteleviin numeerisiin hävikinvähentämistavoitteisiin.** Ruokakesko tavoitteena on vähentää ruokahävikkiä 10 % vuoteen 2020 mennessä.
- **Tavoitteiden asettaminen vaatii** ruokahävikkiä koskevan **tiedon nykyistä kattavampaa ja luotettavampaa keräämistä** niin kotitalouksista, alkutuotannosta, ravitsemuspalveluista, kaupasta kuin elintarviketeollisuudestakin.
- K-ryhmä tarjoaa **kuluttajille aktiivisesti välineitä, neuvoja ja apua kotitalouksissa syntyvän ruokahävikin vähentämiseksi.** Mobiilisovellusten kuten ”K-ruoka”, rooli kasvaa jatkuvasti myös kotitalouksien hävikin vähentämisessä.

Vapaehtoisin toimin parhaisiin tuloksiin

Olemme K-ryhmässä toivottaneet aktiivisen keskustelun ruokahävikistä erittäin tervetulleeksi. Keskustelussa on kyse koko ruokaketjun läpivalaisusta sekä kaikkien toimijoiden erilaisten toimintaedellytysten ja roolien ymmärtämisestä.

Kuten Ruoka2030-selonteossa lyhyesti käydään läpi, hävikiksi päätyvä ruoka heikentää ruokajärjestelmän resurssitehokkuutta, kannattavuutta ja kauppatasetta. Hävikin vähentäminen on resurssien tehokasta käyttöä ja niin kuluttajan, tuottajan kuin kauppiaidenkin etu.

KESKO OYJ
PL 1
00016 KESKO

Y-TUNNUS 0109862-8
KOTIPAIKKA HELSINKI

PUHELIN 010 53 11
WWW.KESKO.FI

Parhaiten työ hävikin vähentämiseksi etenee vapaaehtoisiin kumppanuuksien perustuen. Hyvä esimerkki on Kaupan Liiton ja Ympäristöministeriön *Green Deal* – sopimus muovikassien käytön vähentämisestä vapaaehtoisin toimin. Sopimus tähtää vähentämään muovipussien tarjontaa kaupoissa ilman pakottavaa lainsäädäntöä. Sopimuksen osapuolet ovat ympäristöministeriö ja Kaupan liitto ry, joka edustaa sopimuksessa koko kaupan toimialaa. Sopimus on ensimmäinen jossa sääntelyn sijaan EU-direktiivin tavoitteisiin pyritään pääsemään yritysten vapaaehtoisin toimin.

Erityisesti pienet kaupat kärsisivät pakottavasta hävikkilainsäädännöstä

K-ryhmä uskoo lähikauppojen Suomeen – strategiamme nojaa vahvasti lähimarkkinassa toimimiseen. Hävikin hallitseminen on merkittävässä roolissa siinä, pystyykö kauppa toimimaan tuloksellisesti ja on siten jokaisen kaupan ydintoimintaa. Tilausjärjestelmien automatisointi ja ennakoinnin parantaminen, hävikin syiden analysointi ja henkilöstön koulutus ovat keinoja joiden jatkuvan kehittämistyön ansiosta pystytty syntyvän hävikin määrää järjestelmällisesti vähentämään. Kaikkea hävikin syntymistä ei kuitenkaan voida välttää.

K-ruokakauppojen myymättä jäävät tuotteet ohjataan ensisijaisesti ruoka-apuun. Arviolta 90 % K-ruokakaupoista tekee yhteistyötä hyväntekeväisyystoimijoiden kanssa. Kauppa tarvitsee ruoka-avussa luotettavia yhteistyökumppaneita. Kaikilla alueilla ei sopivia yhteistyökumppaneita kauppiaille ei valitettavasti vielä ole löytynyt. Hyvänä esimerkkinä toimii Vantaan kaupungin ja seurakuntien Yhteinen pöytä –malli. Yli sadan Uudenmaan K-ruokakaupan ja Keskon Vantaan keskusvaraston syömäkelvoton hävikki taas ohjataan Gasumin biokaasulaitokselle Lahteen.

Matti Kalervo
Vastuullisuusjohtaja
matti.kalervo@kesko.fi
050 306 4081

Timo Jäske
Vastuullisuuspäällikkö
timo.jaske@kesko.fi
050 529 2028

K-ryhmän ruokakaupoissa käy päivittäin noin 1,2 miljoonaa asiakasta. K-ruokakaupat ovat alansa vastuullisimpia maailmassa[1]. Asiakas ja laatu ovat K-ruokakauppojen kaiken toiminnan keskiössä – tavoitteenamme on tarjota markkinoiden inspiroivimmat ruokakaupat ja niitä tukevat digitaaliset palvelut.

Kesko toimii K-ruokakauppiaiden kanssa ketjuliiketoimintamallilla. K-ruokakauppojen ketjuja ovat K-Citymarket, K-Supermarket, K-Market ja Neste K.

[1] Kesko on valittu Maailman 100 vastuullisimman yrityksen Global 100 -listalle sijalle 25 ja samalla maailman vastuullisimmaksi kaupan alan yritykseksi. Kesko on ainoa suomalainen yritys, joka on ollut listalla joka vuosi sen perustamisesta eli vuodesta 2005 lähtien